

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 9(77) wrzesień 2017

Obiad bez ziemniaka?

- XXIV Krajowe Dni Ziemniaka

str. 8-9

Niesiemy plon...

- Dożynki Wojewódzkie w Sędziejowicach

str.10

KOWR

- Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

str.12

Spis treści

Aktualności

Uwagi do RSK

.....str. 4

Ratujmy pszczoły

.....str. 4

Prawo wodne

.....str. 5

Piknik Wołowy

.....str. 5

Międzyplony

.....str. 5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

Program dla szkół

.....str. 7

Prawnik radzi

Opinie Izby dla komornika

.....str. 7

Temat numeru

Obiad bez ziemniaka?

.....str. 8-9

Niesiemy plon...

.....str. 10

Dobre praktyki w rolnictwie

Plonowanie pszenżyta ozimego

.....str. 11

KOWR

.....str. 12

Ubezpieczajmy się u siebie

Assistance komunikacyjnej

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Zatrzymać lato...

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Wiemy co jemy – nasze polskie

.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: Dzieci z zespołu „Dzieci z Doliny Grabi”
Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące.
Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczenia na stronie
www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Północna 27/29, 91 – 420 Łódź,

tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:

www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

BIURA POWIATOWE

Powiat	Przewodniczący / Delegat	Adres biura	Telefon
Belchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Belchatów, pokój nr. 9	511 124 504
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny, ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510-474-851
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18, pok.117 siedziba BGŻ, 99-300 Kutno	510-474-825
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510-474-871
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510-474-725
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1, pok. 213 99-400 Łowicz	510-474-800
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Salata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020	510-474-874
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510-474-870
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510-474-865
Pajęczno	Jacek Koziński Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 15, pok. nr 14 98-330 Pajęczno	510-474-813
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe, Al. 3-go Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510-474-861
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska, ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510-474-725
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6, 97-500 Radomsko, pok. nr 210	510-474-801
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5, pok. 58, 96-200 Rawa Maz.	510-474-850
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30, 98-200 Sieradz	511 124 538
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Jagiellońska 32 96-100 Skierniewice	510-474-841
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 pok. nr 20, 97-200 Tomaszów Maz.	510-474-862
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510-474-804
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	ul. Ludwika Waryńskiego 8, 98-400 Wieruszów	602-798-309
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Jan Nowak	ul. Ceramiczna 10, 98-220 Zduńska Wola	510-474-793
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24, 95-100 Zgierz	510-474-738

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź, ul. Swojska 4, lodz@tuw.pl	42/640-68-53 42/640-68-54
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski, Al. 3 Maja 33, piotrkowtrybunalski@tuw.pl	44/649-69-29 44/649-69 80
Oddział w Belchatowie	97-400 Belchatów, ul. Wojska Polskiego 27A, belchatow@tuw.pl	44/633-01-03
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice, ul. Senatorska 25 skierniewice@tuw.pl	46/832-30-00 46/832-36-49
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz, ul. Przyrynek 16, lowicz@tuw.pl	46/837-00-79
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno, ul. Zduńska 9, kutno@tuw.pl	24/254-17-00
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, Rynek 19, sieradz@tuw.pl	43/822-33-99 fax:822-38-68
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8, leczyca@tuw.pl	24/721-01-61
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4 radomsko@tuw.pl	44/683-51-05 44/683-21-27

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Brzezinach

Powiat brzeziński leży w środkowej Polsce w centralnej części województwa łódzkiego w kierunku północno-wschodnim od Łodzi w odległości 20 km od stolicy województwa. Obszar powiatu brzezińskiego w całości wchodzi w skład tzw. Wyżyny Łódzkiej. Zamieszkiwany jest przez ok. 31.000 mieszkańców. W skład powiatu wchodzi 4 gminy: Brzeziny, Dmosin, Jeżów i Rogów oraz Miasto Brzeziny. Powiat brzeziński graniczy z powiatem zgierskim, z powiatem łódzkim wschodnim, z powiatem skierniewickim, tomaszowskim i powiatem łowickim. Powiat brzeziński jest jednym z 24 powiatów województwa łódzkiego. Obszar powiatu ma bardzo dogodne położenie między aglomeracją łódzką (ok. 20 km) a warszawską (100 km), w ciągu dróg komunikacyjnych autostrady A2 Warszawa – Świecko, autostrady A1 Gdańsk – Łódź i drogą krajową do węzła "Brzeziny" na A1, drogą Brzeziny – Łowicz do węzła „Łyszkowice” na A2. W odległości 6 km od Miasta Brzeziny znajduje się stacja kolejowa w Koluszkach, leżąca w węźle kolejowym na trasie Warszawa – Łódź.

Powierzchnia ogólna powiatu wynosi 35.851 ha, z czego blisko 77 % stanowi bazę produkcji rolniczej. Rolniczy charakter powiatu widoczny jest w strukturze użytkowania gruntów i pogłowie zwierząt gospodarskich.

Rolnictwo to znacząca gałąź gospodarki w powiecie brzezińskim. Zróżnicowana bonitacja gleb od III do VI klasy bonitacyjnej (kompleks żytnio-ziemniaczany, żytni dobry i bardzo dobry, pszenno-dobry) różnicuje poszczególne gminy w powiecie w strukturze zasiewów roślin uprawnych. Głównie uprawia się: zboża, rośliny pastewne, rzepak ozimy, ziemniaki, lokalnie plantacje porzeczki czarnej, aronii, borówki amerykańskiej, sadów owocowych, wzrasta udział w plantacji truskawek i malin. W chowie i hodowli zwierząt gospodarskich dominuje trzoda chlewna i bydło.

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w powiecie brzezińskim liczy 9 osób. Gmina **Dmosin – Eugeniusz Supera Przewodniczący Rady, Arkadiusz Krakowiak**, Gmina **Rogów - Dorota Kołodziejczyk Delegat na Walne Zgromadzenie, Ryszard Susik**, Gmina **Jeżów – Anna Guzek, Tomasz Piechota**, Gmina **Brzeziny – Sławomir Kobus, Tomasz Wilamek**, Miasto **Brzeziny – Jarosław Balwierczyk**.

Na posiedzenia Rady zapraszani są przedstawiciele instytucji, z którymi prowadzona jest ścisła współpraca

ca m.in. ARIIMR BP w Rogowie, KRUS PT W Brzezinach, Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach, Państwową Inspekcją Weterynaryjną Inspektoratem Ochrony Roślin i Nasiennictwa, „TUW” w Skierniewicach, ZMW, Starostwem Powiatowym i samorządami lokalnymi.

Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ w powiecie brzezińskim biorą udział w szacowaniu szkód łowieckich wyrządzonych przez dziką zwierzynę, jak również szkód spowodowanych przez niekorzystne warunki atmosferyczne.

Dbając o dobro najmłodszych każdego roku współorganizujemy kolonie letnie i zimowiska dla dzieci rolników.

Członkowie Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Brzezińskiego wydają również opinie w sprawie przekwalifikowania gruntów oraz czynnie uczestniczą w ważnych wydarzeniach gminnych i powiatowych.

Organizowane są szkolenia, konferencje, wyjazdy na targi rolnicze - mające na celu pogłębienie wiedzy rolników na tematy związane z funkcjonowaniem polskiego rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.

Biuro Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Brzezińskiego znajduje się w budynku Urzędu Gminy Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A, tel.510-474-851.

Leokadia Swaczyna

Szanowni Państwo,

Po raz drugi Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego była współorganizatorem Dożynek Wojewódzkich, tym razem w Sędziejowicach, w powiecie łaskim. Mam satysfakcję z tak dobrej współpracy samorządu rolniczego z Urzędem Marszałkowskim w Łodzi i z Panem Marszałkiem Witoldem Stępnem. Współpraca ta przynosi wymierne korzyści rolnikom województwa łódzkiego. Cieszy również zaangażowanie dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich w ten piękny dożynekowy zwyczaj. Artykuł na temat dożynek województwa łódzkiego znajdziecie Państwo na stronie 10 miesięcznika W NOWEJ ROLI.

XXIV Krajowe Dni Ziemiaka już za nami. Imprezę odwiedziło ponad 11 tys. zwiedzających, którzy mieli wyjątkową możliwość obserwowania jedynej w Polsce, do tej pory, pokazu zbioru ziemniaków z użyciem najnowocześniejszego sprzętu. Mam nadzieję, że ponad 140 wystawców, a także krajowi i zagraniczni specjaliści zaprezentowali Państwu najnowsze techniki i wiedzę w zakresie uprawy i zbioru ziemniaków oraz cebuli. Więcej informacji o KDZ, a także o laureatach odznaczenia „Zasłużony dla rolnictwa” jest na stronie 8 i 9 naszego miesięcznika.

Zapraszam Państwa do zapoznania się z artykułem prawniczym na stronie 6, w którym przedstawiamy problematykę związaną z obowiązkiem wydawania przez izby rolnicze opinii dla komorników. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji z dnia 5 lipca 2017r. (Dz.U. z 2017r. poz. 1385) nałożyło na izby rolnicze nowe obowiązki. Warto się z nimi zapoznać.

Życzę Państwu interesującej lektury!

Dorota Węglowska

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Uwagi do zmian w „Działaniu rolnośrodowiskowo-klimatycznym”

W związku ze skierowaniem do konsultacji projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, samorząd rolniczy przekazał swoje uwagi.

Zwrócono uwagę, że w pakiecie 1-rolnictwo zrównoważone na liście upraw w załączniku nr 4 brak jest mieszanki strączkowej, która widnieje w programie rolnictwo ekologiczne, w dopłatach do roślin wysokobiałkowych oraz przysługują do niej dopłaty bezpośrednie. Mieszanka strączkowa jest często uprawiana przez producentów bydła z uwagi na wyższą wydajność zielonki niż uprawa jednolita. Zawnioskowano o ujednoczenie listy upraw zarówno w programie rolno-środowiskowoklimatycznym, rolnictwie ekologicznym, jak i dopłatach bezpośrednich. Przykład: rolnik został ukarany za wysianie w miejsce planowanego grochu siewnego mieszanki strączkowej, która „nie istnieje” w pakiecie nr 1, jak również za wynikające z tego nie spełnienie wymogu czwartej uprawy w ciągu roku w gospodarstwie.

Ponadto, wniesiono o zmianę wymogu w ww. pakiecie, który stanowi, że czwarta uprawa w wielkości co najmniej 10% powierzchni gruntów ornych, na zapis „czwarta i pozostałe uprawy w wielkości co najmniej 10% powierzchni gruntów ornych”. W konkretnym przypadku rolnik uprawiający siedem różnych upraw w gospodarstwie w danym roku ma problem z uzyskaniem wielkości czwartej uprawy, z uwagi na wielkość działek ewidencyjnych (gospodarstwo to nie kartka papieru), a fakt wielkości upraw pozwala przewidywać właściwe zmianowanie, które zresztą jest wymogiem w całym okresie realizacji programu.

Samorząd rolniczy wniosł również o ujednoczenie nazewnictwa roślin zarówno w dopłatach bezpośrednich, działaniu rolno-środowiskowo-klimatycznym oraz działaniu rolnictwo ekologiczne. Zmiana nazwy roślin motylkowatych na bobowate obejmująca tę grupę została uwzględniona dla koniczyn i nostryka (brak lucerny i pozostałych drobnonasiennych), natomiast w przypadku ich mieszanki z trawami widnieje „mieszanka traw motylkowatych drobnonasiennymi”, a tylko w pakiecie nr 1 PRŚK, bowiem w rolnictwie ekologicznym i dopłatach bezpośrednich widnieje „mieszanka traw z bobowatymi”. Z tego powodu w Biurze Po-

wiatowym ARiMR nie przyjęto wniosku od rolnika realizującego pakiet 1-szy, który zastosował w zapisie nazwę „mieszanka wieloletnia traw z bobowatymi drobnonasiennymi”.

Zwrócono uwagę, że w związku z objęciem terenu prawie całego kraju obszarem OSN powstała jednocześnie możliwość realizacji pakietu nr 2- ochrona gleb i wód na tym terenie, bez ograniczenia procentowego powierzchni gospodarstwa. Ograniczenie takie pozostało jednak na terenach erozyjnych (do 70% powierzchni gruntów rolnych), na których stosowanie ww. pakietu ma podwójne znaczenie zarówno z uwagi na zapobieganie erozji jak również ograniczenie zanieczyszczenia wód azotynami. Wnieiono zatem o zrównanie możliwości realizacji pakietu nr 2 na terenie całej powierzchni gruntów ornych, również na terenach erozyjnych.

Samorząd rolniczy przekazał, że nie może zaakceptować projektu przepisów 533 niniejszego rozporządzenia dotyczących zwrotu płatności. Jeśli rolnik zmniejszył wielkość obszaru, na którym powinien realizować zobowiązanie rolno-środowiskowoklimatyczne nie powinien zwracać części płatności (za obszar objęty zmniejszeniem) za wszystkie lata wstecz objęte zobowiązaniem. Prawo nie powinno działać wstecz, a poza tym w poprzednich latach nie było zmniejszeń.

Samorząd rolniczy zawnioskował o uproszczenie rejestru działań agrotechnicznych. W rejestrze rolnik powinien wpisywać istotne zabiegi takie jak siew, zbiór, czynności polegające na stosowaniu środków ochrony roślin albo nawożenia. Przy obecnych wymaganiach - beneficjent wpisuje wszystkie czynności łącznie z mechanicznym usuwaniem chwastów, co zmusza rolnika do działań biurokratycznych zamiast wykonywania pracy w polu. Ponadto, przekazano propozycje Świętokrzyskiej Izby Rolniczej dotyczącej zmiany 21 w zakresie pakietu wymienionego w 4 ust. 1 pkt 1 - rolnictwo zrównoważone, polegającą na rezygnacji ze sporządzania i składania analizy gleby oraz rezygnacji z obowiązku corocznego opracowania i przestrzegania planu nawozowego. Wymogi dotyczące konieczności sporządzenia i dostarczenia powyższych dokumentów stanowią istotną przeszkodę w ubieganiu się o płatność do pakietu 1 - rolnictwo zrównoważone, gdyż sporządzenie ich wymaga zgłoszenia się do różnych instytucji (np. do Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej, ODR) oraz są odpłatne.

Źródło: KRIR

Potrzebne specjalne wsparcie dla rodzin pszczelich

Zarząd KRIR, mając na uwadze wniosek Podkarpackiej Izby Rolniczej, zwrócił się do ministra rolnictwa i rozwoju wsi z wnioskiem o uwzględnienie w ramach PROW 2014-2020 specjalnego wsparcia dla rodzin pszczelich.

Samorząd rolniczy zauważył, że w sytuacji, gdy w różnych rejonach Polski dochodzi do masowego wymierania pszczół, z przyczyn wywołanych przez różne czynniki zewnętrzne - niezależne od pszczelarzy, takie działanie jest bardzo potrzebne.

Podkreślając wagę tych owadów, należy pamiętać, że ich wpływ na produkcję rolną jest bezsprzeczny a efekty ich działalności w tym zakresie są nieocenione.

Źródło: KRIR

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

"ASPOL"

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

W sprawie kar dla rolników za nieprzestrzeżenie „prawa wodnego”

25 sierpnia 2017 r. Zarząd KRIR zwrócił się do ministra rolnictwa i rozwoju wsi w sprawie kar dla rolników za nieprzestrzeżenie programu działań mającego na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu ich zanieczyszczeniu, w związku z podpisaniem przez Prezydenta RP ustawy Prawo wodne. Przepisy nowej ustawy Prawo wodne dotyczące rolników mają wejść w życie po ogłoszeniu ustawy. W związku z tym, Zarząd KRIR wyraził zaniepokojenie możliwością karania rolników za niespełnianie wymogów przedstawionych w ustawie. Samorząd rolniczy zawnioskował o włączenie przedstawicieli izb rolniczych do prac nad programem działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobiegania dalszemu ich zanieczyszczeniu. Izby rolnicze zawnioskowały również do ministra rolnictwa o przygotowanie projektów aktów wykonawczych w porozumieniu z ministrem środowiska, i po skonsultowaniu z samorządem rolniczym, które byłyby jak najmniej obciążające dla rolników. Podkreślono, że należy również przewidzieć okresy przystosowawcze dla gospodarstw rolnych oraz zaplanować środki finansowe z budżetu państwa lub Unii Europejskiej.

Źródło: KRIR

Zapraszamy na "PIKNIK WOŁOWY"

w dniu 17 września 2017 r. od godz. 14.00

Miejsce:
98-170 Widawa ul. Rynek Kościuszki 14 (powiat łaski)

Piknik odbędzie się przy okazji jubileuszu obchodów 600-lecia Parafii Podwyższenia Krzyża Św. w Widawie

W programie:

- Promocja i degustacja produktów z mięsa wołowego
- Konkursy dla dzieci i dorosłych
- Występy artystyczne

Sfinansowano ze środków finansowych Funduszu Promocji Mięsa Wołowego

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego ul. Północna 27/29, 91-420 Łódź
www.izbarolnicza.lodz.pl e-mail: info@izbarolnicza.lodz.pl

Przeciw propozycji wydłużenia okresu utrzymywania międzyplonów

W odpowiedzi na projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów uznawanych za proekologiczne oraz warunków wspólnej realizacji praktyki utrzymania tych obszarów, samorząd rolniczy przekazał, że przyję-

te w obecnym kształcie rozporządzenie może spowodować negatywne skutki dla towarowych gospodarstw rolnych zajmujących się produkcją roślinną na terenie Polski centralnej. Chodzi o ustanowienie co najmniej 8-tygodniowego okresu utrzymywania międzyplo-

nów, tj. wydłużenia tego obowiązku o 2 tygodnie, wobec obecnych 6 tygodni. Dotyczy to przede wszystkim międzyplonów ścierniskowych (wysiew od 1 lipca do 20 sierpnia, utrzymanie do 15 października, a nie jak było dotychczas do 1 października) - na co samorząd rolniczy nie może wyrazić akceptacji. Przekazano, że z uwagi na fakt, że zboża ozime, a zwłaszcza pszenicę wysiewa się zgodnie z zaleceniami do końca września, opóźnienie siewu o 2 tygodnie na pewno skutkować będzie znacznie niższymi plonami. Możliwość przewidzianego w rozporządzeniu indywidualnego podejścia do rolników, którzy chcieliby skorzystać z odstępstwa od utrzymania międzyplonu do 15 października nie rozwiąże tego problemu.

Kolejnym zagrożeniem, zdaniem izb rolniczych, jest wprowadzenie przepisu dostosowawczego, który zabrania stosowania środków ochrony roślin na obszarach produkcyjnych uznawanych za proekologiczne. Negatywne skutki odczuwalne będą zwłaszcza w uprawach wiążących azot, gdyż zakaz stosowania herbicydów spowoduje zmniejszenie upraw roślin strączkowych, które w początkowym okresie wzrostu rosną powoli, łatwo się zachwaszczają i są zagłuszane przez chwasty.

Źródło: KRIR

Działania izby rolniczej - sierpień 2017

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele rolnicze oraz na wniosek rolnika, osoby zainteresowanej wydaje opinie w sprawie zakupu w obrocie prywatnym nieruchomości rolnej. Należy zaznaczyć, że Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego współpracuje z instytucjami sektora rolniczego. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na bieżąco obserwuje sytuację w rolnictwie. Wskutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych jakie nawiedziły województwo łódzkie a w szczególności powiat łęczycki, Prezes IRWŁ – Bronisław Węglewski w dniu 2 sierpnia 2017r. zwrócił się do Wojewody Łódzkiego o pomoc poszkodowanym rolnikom.

W dniu 2 sierpnia 2017r. Zarząd IRWŁ popierając wnioski podjęte przez członków Rady Powiatowej IRWŁ zwrócił się do Prezesa KRIR o rozpatrzenie i dalszą realizację. Wnioski dotyczyły:

- przywrócenia wieku emerytalnego dla rolników, w którym kobiety będą przechodzić na emeryturę w wieku 55 lat a mężczyźni w wieku 60 lat;
- stopniowego wprowadzenia obowiązku składania wniosków o dopłaty bezpośrednie w 2018r. za pomocą aplikacji e-wniosek i na początku dotyczyły on rolników posiadających do 10 ha. Delegaci swój wniosek uzasadnili tym, „że obowiązek elektronicznego składania wniosków dla wszystkich rolników wiąże się z wieloma utrudnieniami. Wielu rolników nie zna się na Internecie lub nie posiada komputerów a składanie wniosków przez Internet wywołuje przerażenie”.

W dniu 10 sierpnia 2017r. w imieniu Zarządu IRWŁ oraz na wniosek Rady Powiatowej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Sieradzu do której zwrócili się rolnicy z miejscowości Mikołajewice, gmina Warta, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski wystosował pismo do Zbigniewa Rau - Wojewody Łódzkiego oraz do Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z prośbą o pomoc w zwalczaniu szkód wyrządzanych przez dziką zwierzynę. Działki rolne rolników położone na terenie Mikołajewic sąsiadują ze zbiornikiem Jezioro, który objęty jest obszarem NATURA 2000 – dyrekwia ptasia. Niezmiennie, co roku, od wielu lat dzikie ptactwo jak czaple, gęsi czy żurawie oraz dzika zwierzyna: dziki, jelenie czy sarny wyrządzają znaczące straty w uprawach. To nie są pojedyncze przypadki, straty dotykają wszystkich rolników posiadających tam swoje ziemie. Trzeba podkreślić, że Koła Łowieckie nie uchylają się od wypłacania odszkodowań za szkody, jednakże ze względu, że jest tam rezerwat przyrody mają bardzo ograniczone pole działania. Dzięki stada gęsi czy żurawi wyrządzają szkody również na terenach gmin Warta, Goszczanów i Błaszki. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego zwróciła się do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi o pomoc w rozwiązaniu problemu i wygospodarowanie funduszy na dodatkowe odszkodowania dla rolników, którzy ze względu na położenie swych gruntów są skazani na występowanie szkód. IRWŁ zwróciła się również z prośbą o interwencję w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Poznaniu, który sprawuje nadzór nad zbiornikiem Jezioro. Rolnicy mają świadomość, że problemu nie da się całkowicie rozwiązać. Proszą jednak, żeby Urząd Wojewódzki w Łodzi wraz z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej w Poznaniu i z Polskim Okręgowym Związkiem Łowieckim w Sieradzu kontrolowali obszary rolne przy zbiorniku Jezioro i wspólnymi siłami wypracowali sposób na zminimalizowanie szkód wyrządzanych przez dziką zwierzynę.

W dniu 18 lipca 2017r. weszło w życie Rozporządzenie

Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji. Izby Rolnicze zostały zobowiązane do wydawania opinii dla Komorników Sądowych w przedmiocie tego, czy wskazane składniki majątku dłużnika (nieruchomości) są niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego przez dłużnika. Krajowa Rada Izb Rolniczych we współpracy z wojewódzkimi izbami rolniczymi są w trakcie opracowania procedur ww. temacie.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał również opinie do projektów:

- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania wsparcia finansowego z funduszy promocji rolno-spożywczych;
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem tymczasowej nadzwyczajnej pomocy dla rolników w sektorach hodowlanych;
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie minimalnych warunków utrzymania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach UE;

Dożynki Wojewódzkie w Sędziejowicach

- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych przesłanek odroczenia, rozłożenia na raty lub umorzenia należności KOWR oraz trybu postępowania w tych sprawach;
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez ARR związanych z wdrożeniem na terytorium RP programu dla szkół;
- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie upoważnienia CDR z s. w Brwinowie do pełnienia funkcji jednostki centralnej krajowej sieci obszarów wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.
- ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz ustawy o ochronie zwierząt;

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyły się 2 posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 24.08.2017r. w Brzezinach oraz w dniu 26 sierpnia 2017r. członkowie Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu spotkali się na XXIV Krajowych Dniach Ziemniaka w Kalinowej.

Konferencje/ targi/ spotkania

W dniu 20 sierpnia 2017r. w Zduńskiej Woli odbyła się 18. Regionalna Wystawa Rolno-Przemysłowa. Na wystawie nie zabrakło również stoiska Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Obecni byli delegaci wraz z Zenonem Kowalskim - Przewodniczącym Rady Powiatowej IRWŁ w Zduńskiej Woli.

W dniu 29 sierpnia 2017r. po raz kolejny na terenie Łódzkiego Rynku Hurtowego „Jazdowa S.A” w Łodzi spotkała się Grupa Robocza Klastra Producentów Żywności Wysokiej

Jakości. Grupa Robocza przygotowała Statut Klastra Żywności Wysokiej Jakości. Zgodnie ze Statutem celem strategicznym Klastra jest integracja działań producentów, konsumentów, jednostek samorządowych, organizacji i jednostek badawczych w zakresie produkcji, sprzedaży i konsumpcji żywności najwyższej jakości, w tym żywności funkcjonalnej. Klastr będzie wspierał transfer wiedzy dotyczącej żywności wysokiej jakości z jednostek badawczych do konsumentów i producentów.

W dniach 26-27 września 2017 roku w Kalinowej koło Błaszek na terenie Hodowli Roślin „Kalinowa” spotkali się pasjonaci i wielbiciele ziemniaka na XXIV Krajowych Dniach Ziemniaka. Hasłem przewodnim imprezy był „Ziemniak dziś i jutro”. Podczas targów odbył się największy w historii Polski pokaz zbioru ziemniaków. Wykopki wykonywało jednocześnie osiem kombajnów czterech producentów. Całość pokazów zbioru rejestrowana była kamerami umieszczonymi na kombajnach oraz na dronach, a obraz na żywo odtwarzany był na telebimie (więcej informacji na stronie 8-9 tego wydania miesięcznika W NOWEJ ROLI). W pierwszym dniu imprezy w sobotę (26 sierpnia 2017r.) Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego zorganizowała Piknik Owocowo-Warzywny sfinansowany z Funduszu Promocji Owoców i Warzyw. Degustacje produktów z owoców i warzyw, w szczególności z ziemniaka (m.in. placki ziemniaczane, cepeliny), a także konkursy dla dzieci i dorosłych cieszyły się dużym zainteresowaniem.

Tegoroczne Dożynki Wojewódzkie odbyły się w dniu 27 sierpnia 2017 roku w Sędziejowicach. Już po raz drugi współorganizatorem tego ważnego dla wszystkich naszych rolników święta, wraz z Marszałkiem Województwa Łódzkiego, był samorząd rolniczy. Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentowali Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego - Bronisław Węglewski oraz delegaci Izby (więcej informacji o wydarzeniu na stronie 10 tego wydania miesięcznika W NOWEJ ROLI). Jedną z atrakcji Dożynek Wojewódzkich w Sędziejowicach był Piknik Wieprzowy zorganizowany przez Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego, a sfinansowany z Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego. W czasie pikniku odbywała się degustacja potraw z mięsa wieprzowego. Ogromnym powodzeniem cieszyły się konkursy zarówno dla dzieci jak i dorosłych.

Inne

- Miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego „W NOWEJ ROLI”- wydawany od 2012 roku, a od marca 2016r. - w nowej odsłonie, bezpłatnie trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Członkowie Zarządu oraz Delegaci Rad Powiatowych IRWŁ na bieżąco uczestniczą w Dożynkach gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich reprezentując samorząd rolniczy.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych 30 porad.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

Opinie izb rolniczych dla komorników

Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji z dnia 5 lipca 2017r. (Dz.U. z 2017r. poz. 1385 nałożyła na izby rolnicze nowe obowiązki. Komornik Sądowy, który prowadzi postępowanie egzekucyjne przeciwko rolnikowi zobowiązany jest do uzyskania opinii z właściwej izby rolniczej w przedmiocie określenia czy nadwyżka inwentarza żywego ponad stado podstawowe oraz przedmioty o których mowa w §1 6,8,9,11-13 i 15 ponad ilości wymienione w §1 należy uznać za niezbędne do prowadzenia danego gospodarstwa. **Sprawa jest istotna o tyle, że taka opinia, która co prawda nie jest wiążąca dla komornika, ale w praktyce może się okazać, że komornicy będą bazować na takich opiniach, będzie decydująca czy komornik dokona zajęcia składników majątku rolnika oprócz wymienionych w §1 ww. rozporządzenia. W §1 rozporządzenia są wymienione te składniki, które w toku egzekucji podlegają wyłączeniu z egzekucji.**

Właściwa izba rolnicza taką opinię winna wydać w terminie 14 dni licząc od dnia otrzymania wniosku od komornika. I tu pojawia się problem, bowiem Zarząd właściwej terenowo izby rolniczej nie jest w stanie sam takiej opinii przygotować bo nie posiada żadnych informacji o gospodarstwie rolnika-dłużnika. Wydaje się, że czynności przygotowawcze do wydania opinii musi wykonać pracownik terenowy właściwej izby rolniczej.

W celu ustalenia jakie gospodarstwo rolnik posiada (wielkość gospodarstwa w tym ilość gruntów i jakich wykorzystywanych do produkcji rolnej, rozmiar i rodzaj utrzymywanego stada, rodzaj i ilość maszyn i urządzeń) właści-

wy terenowo pracownik izby rolniczej powinien udać się do określonego gospodarstwa lub zainteresowany sprawą rolnik powinien skontaktować się z właściwą izbą rolniczą. W tym miejscu należy nadmienić, że rolnik – dłużnik nie ma żadnego obowiązku wpuszczenia na teren swojego gospodarstwa właściwego przedstawiciela izby rolniczej ani kontaktowania się z izbą rolniczą. Ale pytanie czy taka bierna postawa sprzyja rolnikowi? Wydaje się, że nie, bo izba rolnicza nie jest organem egzekucyjnym a jednostką samorządu rolniczego i jej zadaniem jest obrona interesów rolnika i pomoc w trudnych sprawach. Zatem rolnik powinien być zainteresowany kontaktem z izbą rolniczą, aby izba mogła wydać jak najbardziej rzetelną opinię. W przeciwnym wypadku izba rolnicza napisze oświadczenie, że nie mogła przygotować opinii, gdyż nie posiada żadnych danych do jej przygotowania. W tym miejscu należy podnieść, że pewne informacje o stanie gospodarstwa może posiadać komornik sądowy. I w konsekwencji o tym co wyłączyć z egzekucji decydować będzie sam komornik sądowy. Taka sytuacja nie zawsze musi być korzystna dla rolnika.

Naszym zdaniem, w rozporządzeniu powinno być określone, że komornik uprzednio kieruje do rolnika dłużnika lub równoległe do rolnika i do wiadomości właściwej izby rolniczej wniosek o sporządzenie ww. opinii. Obecnie brak jest takiego zapisu, a komornicy sądowi zwracają się bezpośrednio do izb rolniczych o wydanie opinii, wskazując we wnioskach składnik majątku rolnika, którego zajęcie ma dotyczyć. Na tak sformułowany wniosek izba rolnicza nie jest w stanie przygotować opinii, bez uprzednich informacji od rolnika o stanie gospodarstwa.

Rozporządzenie nie precyzuje także kwestii w jaki sposób i w jakim terminie izba ma zawiadomić rolnika o terminie wizyty swojego pracownika bądź o spotkaniu z rolnikiem w siedzibie izby rolniczej (biurze powiatowym). Zgodnie z ogólnie obowiązującymi przepisami rolnik winien otrzymać stosowne pisemne zawiadomienie. Moim zdaniem w rozporządzeniu winno być określone co w sytuacji, gdy rolnik zawiadomienia nie odbierze i nie wpuści na teren swojego gospodarstwa przedstawiciela izby rolniczej i będzie bierny. Czy w takim wypadku jest tylko informacja o braku możliwości pozyskania danych do opinii i konsekwencją jest brak opinii właściwej izby rolniczej, a co za tym idzie możliwość prowadzenia egzekucji z nadwyżki inwentarza żywego ponad stado podstawowe oraz przedmiotów, o których mowa w §1 6,8,9,11-13 i 15 ponad ilości wymienione w §1 rozporządzenia.

Kolejną kwestią jest to czy rolnik powinien mieć możliwość zapoznania się z taką opinią i w jakim trybie? Przecież rolnik nie musi się zgadzać z treścią opinii. Może dojść do sytuacji, w której źle zostaną określone wskaźniki jego gospodarstwa przez osobę sporządzającą opinię, co spowoduje, że opinia nie będzie zgodna ze stanem faktycznym. Tego problemu rozporządzenie także nie określa.

Wobec wejścia w życie nowych przepisów izba rolnicza podjęła działania zmierzające do wypracowania modelu postępowania takiego, aby był on korzystny dla rolnika, który musi zmierzyć się z problemem egzekucji i w tym celu wystąpi do Okręgowej Izby Komorniczej w Łodzi.

Lilla Perka

Radca prawny IRWŁ

Porady prawne - wtorek i czwartek - 42 632 70 21

Samorząd rolniczy na temat nowego Programu dla szkół

W dniu 10 sierpnia 2017 r. samorząd rolniczy przedstawił opinię do projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowego zakresu zadań realizowanych przez Agencję Rynku Rolnego związanych z wdrożeniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej programu dla szkół, w której poinformował, że podtrzymuje poparcie inicjatywy Polskiej Izby Mleka w zakresie zwiększenia stawek jednostkowych porcji nabiału dla uczniów.

Ponadto, zdaniem samorządu rolniczego programem

powinny być objęte wszystkie klasy szkoły podstawowej, a więc obecnie klasy I-VII, a od roku szkolnego 2018/2019 klasy I-VIII. Biorąc pod uwagę specyfikę placówek oświatowych na obszarach wiejskich, gdzie w wielu placówkach oświatowych w jednym miejscu mieszczą się szkoła podstawowa i przedszkole, za celowe izby rolnicze uważają objęcie programem również dzieci w wieku przedszkolnym. Ma to szczególne znaczenie dla zdrowia dzieci bę-

jących w okresie intensywnego wzrostu, przy wysokim zapotrzebowaniu na wapń, białko i witaminy. Ponadto pozwoli to na przyzwyczajenie do spożycia mleka i jego przetworów, owoców i warzyw będących podstawą zdrowego odżywiania od najmłodszych lat, a także przyczyni się do zwiększenia spożycia tych produktów przez nasze społeczeństwo.

Zdaniem Zarządu KRIR należałoby ponadto rozważyć ujęcie w programie jogurtów smakowych,

które dzieci chętnie jedzą oraz dostarczanie warzyw np. marchewki w całości, a nie pokrojonych. W § 2 zaproponowano wykluczyć kalarepę jako jedno z warzyw, natomiast spis owoców i warzyw poszerzyć o musy owocowe. Należałoby też dodać zastrzeżenie, aby soki owocowe i owocowo-warzywne pakowane były w woreczki lub opakowania plastikowe które w znacznie mniejszym stopniu obciążą ple-

cy dzieci oraz w związku z tym w § 9 dodać zapis „Owoce i warzywa należy wydawać w taki sposób aby nie zwiększać masy tortu o więcej niż 0,5 kg dziennie”. Co więcej, zdaniem samorządu rolniczego Program powinien rozpocząć się z początkiem roku szkolnego, ponieważ w tym czasie owoce i warzywa są najbardziej wartościowe.

Źródło: KRIR

Zdjęcie: MRiRW

Obiad bez ziemniaka? To nie obiad!

26 i 27 września 2017 roku w Kalinowej koło Błaszek na terenie Hodowli Roślin „Kalinowa” spotkali się pasjonaci i wielbiele ziemniaka na XXIV Krajowych Dniach Ziemniaka. Ponad 140 wystawców prezentowało dorobek swoich firm pod przewodnim hasłem imprezy „Ziemniak dziś i jutro”. Ale by dokładnie określić jej charakter można śmiało sparafrazować słowa Mikołaja Reja: „...a niechaj narodowie wždy postronni znają, iż POLACY nie gęsi, iż swój ZIEMNIAK mają!”

Aż 122 odmian tego pysznego warzywa prezentowało się na 6 hektarach upraw, w tym dość rzadko spotykane u nas - różowe i czerwone. Furorę zrobiły tzw. „Little Potatoes” - ziemniaki przyszłości, które w specjalnym papierowym opakowaniu można w ciągu 8-10 minut przygotować w mikrofalówce. Dodatkowo można było zobaczyć kolekcję około 30 odmian cebuli wraz z zastosowaniem różnych systemów nawadniania oraz ich wpływu na plon i jakość. Dużym zainteresowaniem rolników cieszyły się pokazy technologii sadzenia, pielęgnacji, zbioru oraz nawożenia i ochrony ziemniaka. Warto zaznaczyć, że zaprezen-

wano 14 różnych programów ochrony i nawożenia. Nowością, którą pokazano w czasie trwania Krajowych Dni Ziemniaka były systemy naprowadzania GPS i drony skanujące pola. Specjaliści w trakcie trwania wykładów, jak również na polach pokazowych doradzali jak unikać błędów agrotechnicznych, które mają wpływ na jakość i plon bulw ziemniaka. Krajowi i zagraniczni specjaliści prezentowali informacje dotyczące technologii uprawy, przechowalnictwa, odmianoznawstwa ziemniaka, a także rozwiązań marketingowych oraz przepisów prawnych. Komisarzem Krajowych Dni Ziemniaka w Kalinowej był Sławomir Przybyłek,

który również dzielił się swoją ogromną wiedzą na temat różnych odmian ziemniaka i niezmiennie twierdził, że obiad bez ziemniaka to nie obiad.

Ale chyba najciekawsza i największa, w historii ziemniaczanych imprez w Polsce, prezentacja odbywała się na polach, gdzie dwu-, trzy-, czterorzędowe zaczepiane i samobieżne kombajny różnych producentów uczestniczyły w pokazie zbiorów. Następnie można było zobaczyć załadunek na przyczepy, później dostarczenie na stoły wyładownicze, a dalej sortowanie, doczyszczanie i ładowanie przenośnikami na naczepy lub do skrzyniopalet.

W pierwszym dniu imprezy Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego zorganizowała Piknik Owocowo-Warzywny sfinansowany z Funduszu Promocji Owoców i Warzyw. Promocje i degustacje produktów z owoców i warzyw, w szczególności z ziemniaka (m.in. placki ziemniaczana, cepeliny), a także konkursy dla dzieci i dorosłych cieszyły się dużym zainteresowaniem.

W organizację XXIV Krajowych Dni Ziemniaka zaangażowało się wiele firm i instytucji. Wraz z Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie - Krajowe Dni Ziemniaka - przygotował Agrosad Sp. z o.o., Stowarzyszenie Polski Ziemniak oraz Gmina Błaszki. Jednym ze współorganizatorów była Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego ze szczególnym zaangażowaniem Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu i Przewodniczącego Rady - Jana Kołodziejczyka oraz delegata na Walne Zgromadzenie IRWŁ - Jerzego Wróbla. Patronami Imprezy byli: Krzysztof Jurgiel - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Witold Stępień - Marszałek Województwa Łódzkiego oraz Mariusz Bądzior - Starosta Sieradzki.

Do miłej uroczystości doszło w czasie oficjalnego otwarcia imprezy. Ewa Lech - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z m.in. Prezesem Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Bronisławem Węglewskim, Janem Kołodziejczykiem - Przewodniczącym RP IRWL w Sieradzu oraz Józefem Kokoszką - Wiceprzewodniczącym NSZZ RI „Solidarność”, wręczyła odznaczenia „Zasłużony dla Rolnictwa” dwunastu rolnikom z terenu województwa łódzkiego. Odznaczenia

otrzymali: Robert Marciniak - Kamienna, Mariusz Zawiasa - Skalmierz, Łukasz Wrzesiński - Czartki, Waldemar Bartos - Równa, Roman Pawlak - Łubna Jarosław, Mirosław Kawa - Równa, Rafał Wierucki - Wrząca, Józef Rykowski - Nacęsławice, Henryk Gajek - Równa, Rafał Krzywański - Warta, Dorota Kowalczyk - Żeliszew Kolonia, Andrzej Śniegula - Wróblew.

Zwienieczeniem pierwszego dnia imprezy był koncert „Nie taki Straszny Dwór” Wędrownego Festiwalu p.n. „Kolory Polski” organizowanego przez Filharmonię

Łódzką im. Artura Rubinsteina. Wystąpili w nim artyści Teatru Wielkiego w Łodzi, którzy wykonali arie, duety i tercet operowy oraz pieśni Stanisława Moniuszki, a także choreografię do mazura ze „Straszego dworu” oraz poloneza z „Halki”.

XXIV Krajowe Dni Ziemniaka w Kalinowej pod hasłem „Ziemniak dziś i jutro” to przede wszystkim nowe i nowoczesne spojrzenie na ziemniaka i jego produkcję. Obiad bez ziemniaka? To nie obiad!

Sylvia Skulimowska

Czy wiesz, że...

- Ziemniaki są najsmaczniejsze wtedy, kiedy wrzuca się je do osolonego wrzątku i gotuje.
- Ziemniaki są niskokaloryczne, dają uczucie sytości, natomiast kalorii dodają im sosy i dodatki. Ugotowane zimne ziemniaki mają mniej kalorii niż te spożywane na ciepło. Najzdrowsze są ziemniaki gotowane i pieczone w skórce.
- Zasadowy skład mineralny ziemniaków (potas, wapń, magnez) neutralizuje zakwaszające działanie przetworów zbożowych, mięsa i ryb.
- Zawarte w ziemniakach białko, witaminy

i sole mineralne wspomagają prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży. Najzdrowsze są ziemniaki gotowane i pieczone w skórce

- Spożycie 200 g porcji ziemniaków pokrywa 50% dziennego zapotrzebowania na witaminę C oraz 40% na potas.

- Jakie ziemniaki? Warto potrząść o siebie półki przekrojonego ziemniaka by sprawdzić czy miąższ się wyraźnie klei – wtedy te ziemniaki to typ kulinarny C - dobry na kopytka, pyzy lub purée. Jeśli po potarciu pojawia się woda oznacza to typ ziemniaka A lub AB dobrego na frytki i sałatki.

Plon, niesiemy plon...

Zespół Pieśni i Tańca „Bałdrzychowianie”

Dożynki to jedno z najpiękniejszych staropolskich obrzędów rolniczych. Święto plonów przypomina jak ważna jest ludzka praca. Corocznie poprzez uroczystości dożynkowe dziękujemy mieszkańcom polskiej wsi za chleb, za codzienny trud i wysiłek włożony w każdy kawałek ziemi. Tegoroczne Dożynki Wojewódzkie odbyły 27 sierpnia 2017 roku w Sędziejowicach. Już po raz drugi współorganizatorem tego ważnego dla wszystkich naszych rolników święta, wraz z Marszałkiem Województwa Łódzkiego, był samorząd rolniczy. Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego reprezentowali Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego - Bronisław Węglewski oraz delegaci Izby.

Dożynki Wojewódzkie w Sędziejowicach rozpoczęły się korowodem, który przeszedł z centralnego punktu Sędziejowic do kościoła parafialnego, gdzie o godz. 12 odprawiona została uroczysta Msza Święta, którą celebrował biskup Ireneusz Pękański. Po mszy korowód dożynkowy przy dźwiękach orkiestry dotarł na stadion w Sędziejowicach. Część obrzędową rozpoczął występ zespołu „Dzieci z Doliny Grabi”, a Wójt Gminy Sędziejowice Jerzy Kotarski powitał zaproszonych gości oraz wszystkich rolników. Następnie głos zabrał Marszałek Województwa Łódzkiego Witold Stępień, który zaznaczył dorobek gminy Sędziejowice, a także podziękowała Wójtowi gminy oraz wszystkim mieszkańcom za tegoroczną pracę. Wspomniał również o zaangażowaniu finansowym Województwa Łódzkiego w rozwój obszarów wiejskich w województwie, a także dobrą współpracę z Izłą Rolniczą Województwa Łódzkiego. Starostowie Dożynek Wojewódzkich w Sędziejowicach - Wioletta Janiak oraz Roman Mielczarek wręczyli Marszał-

kowi Województwa Łódzkiego Witoldowi Stępnio-
wi chleb upieczony z mąki z tegorocznych zbiorów. Sędziejowicki chleb został podzielony i rozdany ze słowami by nigdy nie zabrakło chleba w naszych domach. W kolejnej części obrzędu dożynkowego gminy z całego województwa łódzkiego zaprezentowały wieńce dożynkowe i przekazały je władzom województwa oraz przedstawicielom instytucji okołorolniczych. Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego otrzymał wieńce Stowarzyszenia Kobiet Wiejskich Bachorzyn. Bronisław Węglewski, dziękując za wieńce, zaznaczył ogromne zaangażowanie Urzędu Marszałkowskiego w rozwój

wództwa łódzkiego.

Uczestnicy Dożynek Wojewódzkich mieli okazję obejrzeć występ kapel i zespołów z całego województwa łódzkiego, m.in. wystąpił zespół „Ziemia Sędziejowicka”, Grupa Folklorystyczna „Rajka”, Zespół Pieśni i Tańca „Bałdrzychowianie”, Zespół Tańca Ludowego Burzenin. Zgromadzeni goście obejrzeli także widowisko „Epizody z Powstania Styczniowego w Sędziejowicach”.

obszarów wiejskich poprzez dofinansowanie modernizacji dróg wiejskich, kanalizacji, wodociągów. Wspomniał o grantach sołeckich, które integrują mieszkańców sołectw. Zaapelował również o współpracę między mieszkańcami wsi i rolnikami. Zapewnił, że Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego nadal będzie pracować na rzecz rolnictwa woje-

Jedną z atrakcji Dożynek Wojewódzkich w Sędziejowicach był Piknik Wieprzowy zorganizowany przez Izbę Rolniczą Województwa Łódzkiego, a sfinansowany z Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego. W czasie pikniku odbywała się degustacja potraw z mięsa wieprzowego. Ogromnym powodzeniem cieszyły się konkursy dla dzieci i młodzieży. Przybywający na Dożynki Wojewódzkie w Sędziejowicach mieli również okazję odwiedzić liczne stoiska z regionalnym jedzeniem i rękodziełem charakterystycznym dla kultury i tradycji województwa łódzkiego. Gwiazdą wieczoru tegorocznych dożynek wojewódzkich był koncert Mateusza Mijała & Libera, a także zespół Alians oraz pokaz tańca z ogniem w wykonaniu grupy „Teatr na co dzień”.

Sylwia Skulimowska

Właściwy dobór odmiany - sukces gwarantowany

Plonowanie pszenżyta ozimego w doświadczeniach PDO

Tegoroczna zima 2016/2017 nie przyniosła większych strat w uprawie pszenżyta ozimego. Przy wyborze odmiany do uprawy w gospodarstwie należy brać pod uwagę nie tylko plonowanie w skali kraju, ale wyniki plonowania w danym województwie. Duża różnorodność glebowa i klimatyczna kraju silnie rzutuje na plonowanie w gatunkach roślin rolniczych. Z roku na rok znaczenia nabiera rekomendacja odmian dla regionu i Lista Odmian Zalecanych (LOZ) do uprawy na terenie poszczególnych województw. Badania prowadzone w ramach programu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) pozwalają wyróżnić odmiany najlepiej plonujące.

W 2017 roku w województwie łódzkim przebadano 17 odmian pszenżyta ozimego. W opracowaniu wykorzystano wyniki z doświadczeń dwuczynnikowych z SDOO Sulejów, ZDOO Lućmierz i HR Strzelce. Doświadczenia z pszenżycem ozimym prowadzono na dwóch, zróżnicowanych poziomach agrotechniki: podstawowym (a1) i intensywnym (a2). Intensywny poziom agrotechniki (a2) różnił się od podstawowego (a1) zastosowaniem nawożenia azotowego wyższego o 40 kg/ha, fungicydów (2 zabiegi) wraz z nawozami dolistnymi i regulatora wzrostu (1 zabieg).

Wyniki przedstawione na wykresie poniżej wskazują na zróżnicowanie odmian pod względem plonowania. Najwyższe plony na poziomie intensywnym (a2) uzyskano u odmian Lombardo i Temuco, zaś na poziomie podstawowym (a1) u odmian Meloman, Avokado i Temuco. W roku 2017 średni plon badanych odmian na przeciętnym poziomie agrotechniki (a1) wyniósł 9 t/ha, zaś na poziomie intensywnym (a2) przyrost był o 2,2 t/ha większy.

Obok plonu ziarna, będącego najważniejszą cechą decydującą o wyborze odmiany do uprawy istotne znaczenie ma również odporność na choroby i wyleganie. Warto zatem korzystać z opracowań cech rolniczo-użytkowych roślin rolniczych dostępnych na stronie www.sulejow.coboru.pl oraz www.coboru.pl.

Na podstawie wyników PDO na obszarze województwa łódzkiego w roku 2017 na Liście Odmian Zalecanych (LZO) znalazło się 9 odmian, w tym 8 odmian z polskiej hodowli: Borowik, Meloman, Panteon, Rotondo, Subito, Tomko, Trapero i Trefl oraz 1 z hodowli zagranicznej Lombardo. Biorąc pod uwagę powyższe rolnik dokona właściwego wyboru odmiany, licząc na optymalne wykorzystanie cech kreacji pszenżyta ozimego.

Krajowy rejestr został wzbogacony o kolejne 5 odmian pszenżyta ozimego: cztery polskie (Carmelo, Octavio, Orinoko i Porto) i jedną zagraniczną (Tadeus). Najnowsze odmiany wnoszą postęp w zakresie plenności i cechują się dobrą zimotrwałością, co jest

istotne w okresie coraz częściej niesprzyjającej pogody w okresie jesienno-zimowym. Nowe odmiany wnoszą postęp szczególnie w odporności na rdzę żółtą, a porażenie gatunku patogenem tego grzyba skutkuje drastycznym spadkiem plonu.

Poniżej krótka charakterystyka kreacji, z uwzględnieniem parametrów ziarna i odporności na choroby.

Carmelo – odmiana pastewna. Plenność dobra, zimotrwałość 5,5. Odporność na pleśń śniegową, mączniaka prawdziwego, rdzę żółtą, fuzariozę kłosów i na choroby podstawy źdźbła dość duża, na septoriozę liści i ryńchosporiozę średnia, na rdzę brunatną i septoriozę plew dość mała. Rośliny o średniej wysokości, o dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren bardzo duża, wyrównanie ziarna średnie. Odporność na porastanie w kłosie dość duża. Zawartość białka średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

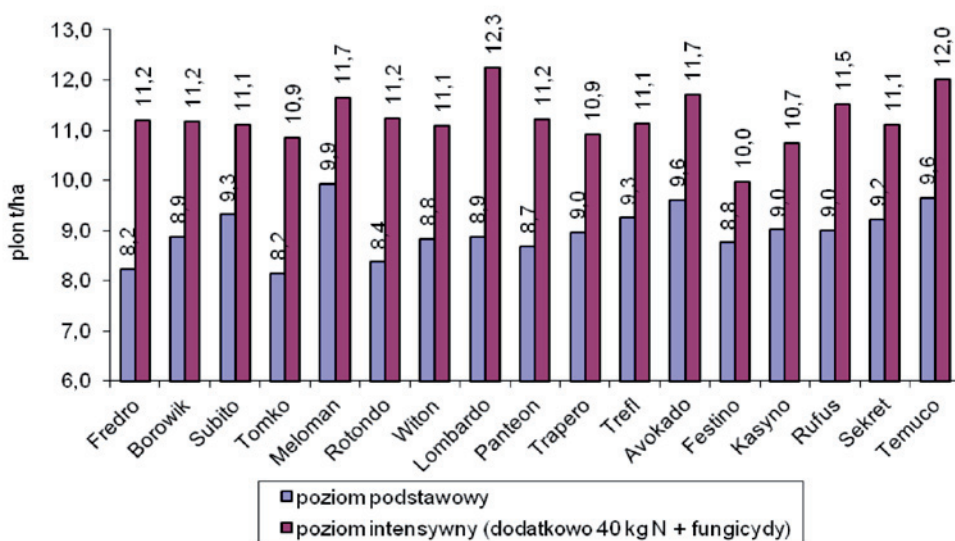
Octavio – odmiana pastewna. Plenność bardzo dobra, zimotrwałość 5,5. Odporność na pleśń śniegową, mączniaka prawdziwego dość duża, na rdzę żółtą, ryńchosporiozę, fuzariozę kłosów choroby podstawy źdźbła dość duża, na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, septoriozę liści i septoriozę plew śred-

rdzę żółtą, septoriozę liści, septoriozę plew, ryńchosporiozę, fuzariozę kłosów i choroby podstawy źdźbła średnia. Rośliny o średniej wysokości i o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania dość późny. Masa 1000 ziaren bardzo duża, wyrównanie ziarna średnie. Odporność na porastanie w kłosie dość duża, Zawartość białka dość mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

Porto – odmiana pastewna. Plenność bardzo dobra, zimotrwałość 5,5. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę brunatną, septoriozę liści, choroby podstawy źdźbła dość duża, na pleśń śniegową, rdzę żółtą, ryńchosporiozę i fuzariozę kłosów średnia. Rośliny dość niskie, o średniej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała, wyrównanie ziarna średnie. Odporność na porastanie w kłosie dość duża. Zawartość białka duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

Tadeus – odmiana pastewna. Plenność dobra do bardzo dobrej, Zimotrwałość 5,0. Odporność na pleśń śniegową, mączniaka prawdziwego dość duża, na rdzę żółtą, septoriozę liści, ryńchosporiozę, fuzariozę kłosów i choroby podstawy źdźbła średnia, na rdzę brunatną i septoriozę plew dość mała. Rośliny niskie, o dużej odporności

Plonowanie pszenżyta ozimego w doświadczeniach PDO na dwóch poziomach agrotechniki w sezonie wegetacyjnym 2016/2017 w woj. łódzkim

nia. Rośliny dość niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin kłoszenia dość późny, dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren dość mała i wyrównanie ziarna średnie, odporność na porastanie w kłosie dość duża. Zawartość białka mała. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

Orinoko – odmiana pastewna. Plenność duża do bardzo dużej, zimotrwałość 6. Odporność na pleśń śniegową i mączniaka prawdziwego duża, na rdzę brunatną,

na wyleganie. Termin kłoszenia i dojrzewania średni. Masa 1000 ziaren i wyrównanie ziarna średnie, tolerancja na zakwaszenie gleby mała.

Iwona Michalska
COBORU Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian w Sulejowie

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) będzie łączył część zadań Agencji Rynku Rolnego (ARR) oraz zadania Agencji Nieruchomości Rolnych (ANR), które od 1 września 2017 roku przestaną istnieć na podstawie ustawy z dnia 10 lutego 2017 roku o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. 2017 poz. 623).

Wprowadzenie zmian ma na celu zmniejszenie liczby instytucji, ograniczenie kosztów ich funkcjonowania oraz poprawę jakości obsługi beneficjentów i kontrahentów. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa będzie miał wyodrębnione jednostki organizacyjne: Centralę oraz Oddziały Terenowe w każdym województwie z tym, że w województwie zachodnio-pomorskim będą funkcjonowały dwa Oddziały Terenowe. Skupienie zadań płatniczych w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która posiada Oddziały Regionalne w każdym województwie, w powiatach swoje biura, ułatwi rolnikom sięganie po pomoc finansową.

Zadaniami Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, które zostaną przeniesione z Agencji Nieruchomości Rolnych będzie gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Nowopowstała instytucja będzie gospodarować Zasobem na dotychczasowych zasadach m.in. w drodze wydzierżawienia albo sprzedaży nieruchomości rolnych na powiększenie lub utworzenie gospodarstw rodzinnych, oddania mienia na czas oznaczony do odpłatnego korzystania osobom prawnym lub fizycznym, oddania na czas oznaczony administratorowi całości lub części mienia w celu gospodarowania, zamiany nieruchomości.

W kompetencji nowopowstałej instytucji będzie wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących prywatnego obrotu gruntami rolnymi (UKUR), udzielanie bezzwrotnej pomocy finansowej na utrzymanie infrastruktury na terenach wiejskich, współpraca z samorządami w zakresie nieodpłatnego przekazywania gruntów.

KOWR będzie również sprawował nadzór właścicielski nad działalnością 41 spółek hodowli roślin i zwierząt

o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej. W spółkach tych prowadzona jest hodowla twórcza i zachowawcza oraz gromadzony jest najcenniejszy materiał genetyczny roślin i zwierząt decydujący o postępie biologicznym. Dzięki temu polscy rolnicy mają dostęp do wysokiej jakości materiału nasiennego roślin i zarodowego zwierząt. Dodatkowo, do zadań nowopowstałej instytucji KOWR należeć będą takie zadania jak: kontrola pisemnych umów, dopłaty do prywatnego przechowywania oraz interwencyjnych zakupów i sprzedaży produktów rolnych na poszczególnych rynkach, w tym masła, odtłuszczonego mleka w proszku, zbóż i mięsa, handel zagraniczny, energia odnawialna

w rolnictwie, wspieranie działań promocyjnych i informacyjnych na rynkach wybranych produktów rolnych i żywnościowych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, administrowanie potencjałem produkcyjnym winorośli i wina, monitoring rynku cukru, Fundusze Promocji, systemy jakości, wsparcie działań informacyjnych i promocyjnych realizowanych przez grupy producentów na rynku wewnętrznym, realizacja programu dla szkół, wsparcie dla pszczelarzy, które do tej pory realizowała Agencja Rynku Rolnego.

Dotychczasowe zadania płatnicze Agencji Rynku Rolnego będą realizowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Stanie się

ona jedyną agencją płatniczą dla Wspólnej Polityki Rolnej UE w Polsce. W Oddziałach Regionalnych ARiMR obsługiwane będą instrumenty finansowe: Pakiet Hogana - nadzwyczajną pomoc dostosowawczą dla producentów mleka, a także dla rolników z innych sektorów hodowlanych, wsparcie dla producentów owoców i warzyw związane z embargiem, tymczasowa nadzwyczajna pomoc dla rolników w sektorach hodowlanych.

Dodatkowo Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa będzie wykonywać zadania związane z uznaniem grup i organizacji producentów oraz ich zrzeszeń w sektorze owoców i warzyw, organizacji producentów oraz ich zrzeszeń w sektorze mleka, organizacji producentów w sektorach innych niż owoce i warzywa oraz mleko, grup i producentów rolnych i ich związków. Oddziały Regionalne ARiMR będą także obsługiwały wsparcie na dofinansowanie funduszu operacyjnego uznanych organizacji producentów owoców i warzyw. Centrala ARiMR będzie zajmowała się administrowaniem rozdysonowania owoców i warzyw nieprzeznaczonych do sprzedaży.

Źródło: KOWR

CO PRZECHODZI DO KOWR OD 1 WRZEŚNIA?

- kontrola pisemnych umów
- prywatne przechowywanie produktów
- interwencyjne zakupy
- handel zagraniczny
- energia odnawialna w rolnictwie
- działania promocyjne produktów rolnych
- administrowanie produkcją wina
- monitoring produkcji cukru
- Fundusze Promocji
- systemy jakości
- PROW 3.2.
- program szkolny
- wsparcie dla pszczelarzy

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa

AGENCJA RYNKU ROLNEGO

- embargo rosyjskie
- uznawanie grup i organizacji producentów
- dopłaty do materiału siewnego
- uznawanie grup producentów rolnych i ich związków
- kryzysowe działania interwencyjne

AGENCJA NIERUCHOMOŚCI ROLNYCH

- Całość zadań ANR, a w szczególności:
- gospodarowanie nieruchomościami rolnymi Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa: dzierżawa i sprzedaż
 - wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących obrotu gruntami rolnymi w Polsce (UKUR)
 - nadzór nad spółkami hodowli roślin uprawnych oraz hodowli zwierząt gospodarskich o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej
 - udzielanie bezzwrotnej pomocy finansowej na utrzymanie infrastruktury na terenach wiejskich
 - współpraca z samorządami w zakresie nieodpłatnego przekazywania gruntów

ADOB® – lider w produkcji mikroelementowych schelatowanych nawozów dolistnych.

Posiada w swojej ofercie szeroką gamę nawozów mikroelementowych, schelatowanych przez:

EDTA

IDHA

DTPA

HBED

Jest także producentem znanych nawozów o nazwie **Basfoliar®**, wytwarzanych na licencji BASF AG. Posiada własny Dział Badawczo-Rozwojowy oraz linie produkcyjne dla nawozów płynnych i stałych w 2 zakładach produkcyjnych w Poznaniu i we Wrocławiu. Dział Badawczo-Rozwojowy ADOB® opracowuje również nawozy mikroelementowe o składzie dostosowanym do indywidualnych wymagań Klienta.

Dzięki unikalnym procesom technologicznym **ADOB®** stał się nie tylko niekwestionowanym krajowym **liderem w produkcji nawozów dolistnych**, ale również znaczącym eksporterem nawozów, które znajdują odbiorców w ponad 70 krajach na wszystkich kontynentach.

ASSISTANCE KOMUNIKACYJNY

W 1963 roku w Paryżu powstała pierwsza firma oferująca ubezpieczenie Assistance. Była ona odpowiedzią na gwałtownie rosnącą liczbę aut na drogach i związaną z tym potrzebą niesienia szybkiej i sprawnej pomocy w razie awarii lub wypadku. Dzisiaj taką usługę można nabyć jako oddzielne ubezpieczenie, jak również jako dodatek do OC lub AC auta. Assistance, jako opcja wsparcia w awaryjnej sytuacji staje się coraz bardziej popularna wśród Polaków.

Ubezpieczenie **assistance** polega na zapewnieniu ochrony ze strony ubezpieczyciela w sytuacji, gdy kierowca potrzebuje pomocy technicznej lub medycznej na drodze. Jak to działa w praktyce? Kiedy zepsuje się nam samochód, pasażer będzie potrzebował lekarza lub po prostu zabraknie paliwa w baku – wówczas ubezpieczyciel, u którego masz wykupione ubezpieczenie *assistance*, zorganizuje odpowiednią pomoc. Warto pamiętać, że problem z autem nie musi wiązać się koniecznie z wypadkiem drogowym – mając wykupione ubezpieczenie *assistance* otrzymujesz gwarancję, że w przypadku zdarzeń losowych – np. awarii samochodu - ubezpieczyciel również pospieszy z pomocą i nie zostaniesz sam na środku drogi.

Ubezpieczenie *assistance* może wykupić każdy kierowca, niezależnie, czy zrobi to prywatnie, czy też w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Oznacza to, że każdy z nas może wykupić taką polisę, ale nie jest ona obowiązkowa. Zakres ubezpieczenia *assistance* jest różnorodny. Wszystko zależy od ubezpieczyciela, a dokładniej od zapisów zawartej z nim umowy. Ostatecznie, to klient decyduje o zakresie takiej polisy, ponieważ większy zakres wiąże się też z wyższą składką. Warto jednak zaznaczyć, że koszt tego ubezpieczenia jest niewielki, szczególnie jeśli weźmiemy pod uwagę korzyści, jakie ono oferuje.

W przypadku zdarzenia losowego wystarczy zadzwonić pod wskazany przez ubezpieczyciela numer telefonu i wyjaśnić konsultantowi, w czym tkwi cały problem. Telefon komórkowy jest więc niezbędny, bez niego *assistance* niestety nie zadziała. Infolinia, pod którymi przyjmuje się zgłoszenia, działają z reguły 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu, gdyż pechowe zdarzenie na drodze może złać nas w każdym momencie: gdy jedziemy do pracy, na wymarzony urlop czy z dzieckiem do lekarza. Decydując się na wykupienie *assistance*, otrzymujemy pomoc w zakresie technicznym, medycznym, informacyjnym i prawnym w sytuacji awaryjnej. Zyskujemy spokój, bo w razie nieprzewidzianych wypadków nie będziemy musieli martwić się zmianą dziurawego koła, naprawieniem usterki, brakiem paliwa, czy odholowaniem auta. Otrzymamy również pomoc przy poszukiwaniu mechanika, parkingu oraz noclegu, tym samym łagodząc stres związany z nieprzyjemnym zdarzeniem.

By ograniczyć stres i ryzyko wydatkowania nieplanowa-

nych dodatkowych pieniędzy można wykupić w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” **Ubezpieczenie Pomocy w Podróży Assistance**. Ubezpieczenie obejmuje kierowcę i pasażerów samochodów osobowych, osobowo-ciężarowych, ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony oraz motocykle i motorowery w czasie podróży na terytorium Unii Europejskiej oraz Islandii, Szwajcarii, Norwegii, Albanii, Serbii, Czarnogóry, Macedonii, Bośni i Hercegowiny.

Ochrona ubezpieczeniowa może być udzielona w jednym z trzech wariantów: **Standard, Premium i Superior**.

W **wariantcie Standard**, który klient otrzyma nieodpłatnie wraz z ubezpieczeniem OC lub Autocasco, udzielamy ochrony w razie wypadku zaistniałego w odległości powyżej 10 km od miejsca zamieszkania ubezpieczonego i zapewniamy następujące rodzaje świadczeń *assistance*:

- *pomoc informacyjną* - dla kierowcy ubezpieczonego pojazdu i osób poszkodowanych w wypadku z jego winy;
- *pomoc serwisową* - obejmującą naprawę pojazdu na miejscu zdarzenia, holowanie lub transport oczywiście w ramach określonych limitów odpowiedzialności;
- *pomoc w podróży* - obejmującą wynajem pojazdu zastępczego w razie wypadku na terenie Polski maksymalnie na trzy doby.

W **wariantcie Premium** obejmujemy ochroną również awarię pojazdu, a oprócz wcześniej wymienionych opcji – udzielamy *pomocy serwisowej* w organizowaniu naprawy, parkingu i złomowania pojazdu oraz dostarczamy paliwo. *Pomoc w podróży* dodatkowo obejmuje ochroną zdarzenia poza granicami kraju. W tym przypadku możemy liczyć na wynajem pojazdu zastępczego maksymalnie na trzy doby lub zakwaterowanie w hotelu na dwie doby lub pokrycie kosztów kontynuowania podróży, czy powrót do miejsca zamieszkania.

W **wariantcie** najszerszym - **Superior** – zwiększa się powyższe świadczenia o wyższe limity kwotowe, zapewnia hotel – nawet na cztery doby, a pojazd zastępczy – do 10 dni.

Umowę ubezpieczenia wybranego wariantu **Premium** lub **Superior** można zawrzeć równocześnie z OC lub AC oraz w trakcie trwania umowy ubezpieczenia na okres do końca jej ważności. **Należy pamiętać, że warunkiem skorzystania z pomocy *assistance* jest niezwłoczne**

(nie później niż w ciągu 12 godzin) powiadomienie Centrum Alarmowego Assistance o zdarzeniu, które jest czynne codziennie przez całą dobę.

Oczywiście i w tym ubezpieczeniu nie obejdziemy się od wyłączeń, które dotyczą między innymi: zdarzeń spowodowanych działaniami wojennymi i rozruchami, eksploatacją pojazdu niezgodną z zaleceniami producenta, kierowaniem pojazdem przez kierowcę po spożyciu alkoholu, narkotyków lub innych środków ograniczających zdolność do kierowania pojazdami mechanicznymi. Ochroną nie są również objęte osoby przewożone za opłatą lub autostopowicze oraz nie zwracane są koszty: naprawy pojazdu w warsztatach, części zamiennych i dostarczonego paliwa.

Często zastanawiamy się czy warto dodatkowo wykupić *assistance*. A ponieważ to co nie jest obowiązkowe spychamy do lamusa – to możemy tym razem sporo stracić. Ale pamiętajmy, jeżeli za pomocą jednego telefonu można uratować rodzinny urlop, szybko dojechać do pracy, czy uniknąć problemów za granicą, to z pewnością warto zainwestować w *assistance*, zwłaszcza że w ramach rozsądnej ceny uzyskamy pewność i ochronę w często nawet bardzo krytycznych i stresowych dla nas sytuacjach na drodze.

Zachęcając Państwa do skorzystania z oferty Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”, zapraszamy do zapoznania się z jej szczegółami w jednostkach terenowych Towarzystwa lub u naszych Przedstawicieli.

JPB

Zapraszamy do naszego biura i oddziałów!

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Biuro Regionalne w Łodzi

ul. Swojska 4, 91-342 Łódź

tel. 42 640-69-80

e-mail: biuro40@tuw.pl

www.tuw.pl

**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**

T U W

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Zatrzymać lato...

Zbliża się jesień a wraz z nią prawdziwy wysyp owoców i warzyw. Jabłka, gruszki, śliwki, papryka, pomidory, kapusta, warzywa dyniowate teraz one królują w naszych kuchniach. Niepowtarzalny smakowy klimat owoców i warzyw możemy zatrzymać sporządzając różnego rodzaju domowe konfitury, przetwory, syropy... Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” na swoim stoisku w czasie XXIV Krajowych Dni Ziemniaka Kalinowa 2017 prezentował m.in. sposoby przetwarzania owoców i warzyw. Kręcone ziemniaki i sałatki owocowe cieszyły się ogromnym powodzeniem!

Dawniej niemal każda dobra gospodyni, niezależnie od miejsca zamieszkania i statusu społecznego, musiała mieć spiżarnię, a w niej zapasy w postaci konfitur,

marmolad, kompotów, marynat i kiszonek. Nie mogło ich zabraknąć zimą porą, kiedy o świeżych owocach

Dżem gruszkowy do mięs

Składniki:

1 kg dojrzałych gruszek
30-40 dkg cukru
cytryna, laska wanilii
4-5 goździków, łyżeczka imbiru
2 łyżeczki świeżo posiekanego tymianku

Sposób przygotowania

Gruszki obrać, oczyścić z gniazd nasiennych, pokroić na części i skropić sokiem cytryny. W rondlu zagotować szklankę wody, włożyć owoce i gotować pod przykryciem do chwili, gdy staną się miękkie (ok. 10 min). Następnie dodać cukier, przyprawy i gotować na małym ogniu, aż odparuje woda. Gorący dżem włożyć do wyparzonych słoików i zamknąć.

i warzywach można było tylko pomarzyć. Dziś nie mamy tego zmartwienia ponieważ wszelkie tego typu produkty są przez cały rok, a sklepowe półki wręcz uginają się od dżemów, syropów i różnych przetworów. Jednak nie zapominajmy, że przetwory nawet najlepszych firm nie zastąpią smaku tych prawdziwych – domowych, przyrządzonych własnoręcznie. Obecnie powraca moda na przygotowanie tradycyjnych przetworów

oraz konfitur. Końcówka lata i wczesna jesień jest ostatnim dzwonkiem na ich przygotowanie. Oprócz oczywistych, kulinarnych walorów tradycyjnych konfitur, przetwory własnej roboty to samo zdrowie. Nie mają sztucznych dodatków i konserwantów. Zimą wzmocnią naszą odporność, pomogą w walce z przeziębieniami oraz uzupełnią niedobory witaminowe.

Jesienne leczko – przepis Roberta Makłowicza

Składniki:

1 kg papryki (mieszanej, o różnych kolorach)
2 małe ostre papryczki
4 duże cebule
Kilka ząbków czosnku
3-4 łyżki oleju słonecznikowego

Sposób przygotowania:

na rozgrzanym oleju zeszklić pokrojoną w półplasterki cebulę, następnie dodać pokrojone w paski paprykę i papryczki. Pomidory umyć, sparzyć i obrać ze skórki, pokroić w kosteczkę i dodać do cebuli i papryki. Na koniec dodać posiekany czosnek. Posolić. Poddusić 10-15 min. Gorące leczko wkładać do wyprażonych bądź wyparzonych słoiczek, pasteryzować przez 15 min.

Wykwintne powidła

Składniki:

2 kg śliwek węgierek (lub pół na pół – 1 kg węgierek i 1 kg renklod)
30-40 dkg cukru
Skórka otarta z pół pomarańczy
¼ szklanki soku z pomarańczy
½ łyżeczki zmielonych goździków
50 ml śliwownicy

Sposób przygotowania

Usunąć pestki i pokroić śliwki w plasterki. Rozgotować śliwki w soku pomarańczowym. Gdy będą już dobrze rozgotowane, dodać cukier i smażyć jeszcze 2 godziny na minimalnym ogniu. Następnego dnia smażyć do zgęstnienia (ok. 2,5 godz.). 20 minut przed końcem dodać skórkę z pomarańczy i śliwownicę. Gorące powidła przekładać do wygotowanych słoików i mocno zakręcić. Pasteryzować 15 min.

Zapraszamy na zakupy owocowo – warzywne na Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A.

Źródło przepisów: www.beawkuchni.com

Zdjęcia: XXIV Krajowe Dni Ziemniaka w Kalinowej

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl <http://www.zjazdowa.com.pl>

Wiemy co jemy - nasze polskie

W ciągu ostatnich kilkunastu lat istotnie wzrosła produkcja owoców i warzyw, poprawiła się ich jakość, a także techniczne wyposażenie gospodarstw. Producenci podjęli trud organizowania się. Rozwinęło się nowoczesne przetwórstwo. W efekcie Polska stała się liczącym się producentem i eksporterem świeżych i przetworzonych owoców oraz warzyw w Europie i na świecie. Jesteśmy największym w UE producentem kapusty białej (31,4%) i pieczarek (27,6%), drugim – marchwi (16%) i cebuli (10%), znaczącym producentem pomidorów. W 2016 r. produkcja warzyw wyniosła ponad 5,6 mln ton, pieczarek – 335 tys. ton. Produkcja przetworów warzywnych – 1,2 mln ton. Polska jest też 4. producentem mięsa wieprzowego w UE. Niestety w Polsce spadł udział konsumpcji wieprzowiny z 59 % do 55,2%, a przecież polska wieprzowina jest bardzo zdrowa.

Niestety polska rodzina kupuje tylko 146 kg warzyw rocznie, to niespełna 3 kg tygodniowo. Najwięcej zjadamy ziemniaków, pomidorów i marchwi. Daleko nam do średniej europejskiej, która wynosi ok. 250 kg rocznie na mieszkańca. Prowadzone są działania promocyjne mające na celu wzrost konsumpcji rodzimych warzyw, owoców, jak również m.in. mięsa wieprzowego. Niestety niska jest świadomość konsumentów na temat konieczności spożywania co najmniej 5 porcji dziennie warzyw, owoców i soków. Jednakże coraz częściej kusi Polaków bogata oferta dobrej jakości krajowych warzyw oraz ich przetworów, smacznego mięsa oraz wysoki poziom wiedzy fachowej producentów, który ma wpływ na produkcję. By wzmocnić polskich producentów i polski rynek warzyw, owoców i mięsa wieprzowego

oraz zaproponować konsumentom zdrowe produkty Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego zorganizowała Piknik Owoców-Warzywny na XXIV Krajowych Dniach Ziemniaka w Kalinowej (26 sierpnia 2017 roku) oraz Piknik Wieprzowy na Dożynkach Wojewódzkich w Sędziejowicach (27 sierpnia 2017 roku). Pikniki zostały sfinansowane z Funduszu Promocji Owoców i Warzyw oraz z Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego. W czasie pikników odbywała się degustacja owoców, warzyw i ich przetworów oraz przetworów z mięsa wieprzowego, by jak najczęściej na naszym stole kró-

lowała polska wieprzowina pod wieloma zdrowymi postaciami. Zorganizowane zostały konkursy dla dzieci i dorosłych, które cieszyły się dużym powodzeniem. Warto wspomnieć, że w opracowanej strategii Komisji Zarządzającej Funduszu Promocji Owoców i Warzyw na 2018 rok jednym z celów jest wykreowanie mody na warzywa, owoce i ich przetwory. Współgra to z zaleceniami Instytutu Żywności i Żywienia, który w 2016 roku opublikował nową wersję piramidy żywienia. Nadano w niej owocom i warzywom najwyższą rangę w codziennym jadłospisie. Produkty te powinny stanowić przynajmniej połowę naszej diety w odpowiedniej proporcji: ¾ warzywa i ¼ owoce. Ważne jest również spożycie mięsa wieprzowego, które jest źródłem wielu cennych składników odżywczych.

Źródło informacji: Strefa Inspiracji ARR

Sylvia Skulimowska

BABKA ZIEMNIACZANA

Przepis autorski Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Szadku

Składniki:

1,5 kg ziemniaków
0,2 kg brzucha surowego
0,2 boczku wędzonego
2 cebule
3 jaja
2 łyżki mąki ziemniaczanej
0,5 pęczka pietruszki
sól, pieprz.

Brzuch surowy i boczek pokroić w kostkę i przesmażyć. Ziemniaki i cebulę zetrzeć na tarce, wymieszać ze skwarkami, jajami i mąką oraz pokrojoną drobno pietruszką. Doprawić do smaku solą i pieprzem. Wlać masę do formy i piec ok 1 godziny w temp. 180

Smacznego!

